man, waeraen zweet en bloed kleeft en de werkman laet er, wy herhalen het, niet alleen zyn stoffelyk, hy laet er ook zoo niet geheel, dan doch gedeeltelyk zyn zedelyk welzyn.

Men moet niet alleen den werkman beletten ter speeltafel te komen; men moet ook den ryken beletten om er zyne fortuin te komen wagen, die, na door den *croupier*, het gouvernement en de stad Spa van zyn geld beroofd te zyn, niet zelden door een pistoolschot zyne ziel in het wilde werpt: getuige de talryke zelfmoorden, in de jaerboeken van Spa, Baden-Baden en Homburg opgeteekend.

Mishandeling der dieren.

Men leest in de *Stad Gent*, het navolgende, dat wy volgeerne instemmen:

Al wie een menschelyk hert heeft zal dikwyls verontweerdigd geweest zyn by het zigt der barbaersche behandeling, waervan soms de dieren, die niets doen dan den mensch nuttig zyn, het voorwerp zyn.

Ook zal elkeen met genoegen vernemen, dat er, even als in andere landen, in België eene maetschappy zal tot stand komen, welke de bescherming der dieren tot doel heeft.

Zulk eene maetschappy kan slechts tot de verzedelyking en de veredeling van het volk medewerken. Wy zullen niet zeggen dat een man, die de dieren mishandeld, noodzakelyk als een woestaerd jegens vrouw en kinderen of jegens degenen die onder hem zyn, zal te werk gaen, maer dit is altoos zeker dat als hy gewoon is de nederigste schepsels met zachtheid te behandelen, niet ligt van zyne gewoonte tegenover zyne evenmenschen zal afwyken.

En indien de goede behandeling der huisdieren onder het zedelyk opzigt aen te pryzen is, zoo zal men er zich onder het stoffelyk opzigt niet van te beklagen hebben. Inderdaed, het is bewezen, dat hoe beter en hoe zachter men een dier behandelt, hoe grooter de diensten zyn welke men er van zal genieten.

Het is in Engeland dat de eerste maetschappy van dit slach onder de bescherming der koningin tot stand is gekomen en onder bare leden telt men de uitstekendste staetsmannen van het magtige ryk.

Ook Frankryk heeft eene dergelyke maetschappy en het is aen bare werking, dat men de wet-Grammont, ter bescherming der dieren te danken heeft. Ja, in Parys heeft deze maetschappy zoodanig de instemming van het publiek gekregen, dat zy by keizerlyk dekreet *van openbaer nut* is verklaerd geworden.

Beijeren, Pruissen, Oostenryk, Rusland, Italie, Hanover, Zwitserland, enz., enz., hebben het voorbeeld van Engeland gevolgd. Belgie komt thans wat laettydig, maer, daer de goede zaken by ons spoedig vooruitgaen, zoo is er niet aen te twyfelen of wy zullen onze voorgangers weldra op zyde streven.

Verleden dingsdag is te Hasselt na eene langdurige ziekte overleden M. den abt Willems, oud professor van godsdienstleer in het kollegie en de middelbare school van Tongeren. De dood van dezen verdienstigen priester zal diep betreurd worden door de menigvuldige vrienden welke M. Willems in onze stad telde.

Een eeuweling in het huwelyk getreden.

Men leest in den *United-States-Messenger*: « In den avond van 1 january laetstleden, had M. R. J. Cesar Clark, van East-Greenwich (Rhode-Island) zyn 100e jaer bereikt. Op hetzelfde uer trad hy in den echt met miss Betsy Fry, eene 80jarige jufvrouw. Deze treffende plegtigheid werd door talryke vrienden bygewoond, en dezelfde had tegelykertyd plaets onder het gelukkige vooruitzigt van een nieuw jaer en van eene nieuwe eeuw voor den echtgenoot.

De *Meuse* vermeent te weten dat in den Senaet, door een senateur van Luik, een stellig voorstel zal neêrgelegd worden tot afschaffing der doodstraf.

— M. J. de Wuelmont, senateur van het arrondissement Namen, heeft de laetste Sakramenten ontvangen. Zyn staet verwekt groote bekommering.

— Men schryft uit Barvaux-sur-Ourthe (Luxemburg):

Sedert eenige dagen was de gemeente Barvaux in opschudding gebragt. Een *groote wolf, misschien verjaegd* uit het naburig bosch, was in de omstreken verschenen en rigtte groote schade aen onze kudden. Geheel de bevolking was in schrik gedompeld.

Een jongeling der gemeente, de heer G. Gillard, zocht het dier op, vond het, en schoot het dood. Het beest werd in triomf door het dorp gedragen.

— Een fransche landbouwer opmerkzaem gemaekt door dat een gansche stal koeijen onvruchtbaer geworden was, kreeg den inval de voedering te onderzoeken, vermoedende dat de oorzaek van het vooral daerin te vinden moest zyn, en inderdaed, by vond er in verscheidene soorten van *menthekruid* welke in het gewest groeijen. Met de verwydering van die kruiden verdween ook de onvruchtbaerheid der koeijen.

— Tydens den storm op 20 dezer, heeft zich te Munchen het zoogenaemd St-Elmsvuer vertoond. Inzonderheid werd dit verschynsel waergenomen in de voorstad Au, waer het kruis op den kerktoren, des avonds tegen 7 ure, omgeven was door een sterk rooden gloed die met iedere seconde in omvang en helderheid toenam en langzamerhand in een donker roozenrood overging, tot eindelyk de geheele koepel van het gebouw als door Bengaelsch vuer verlicht scheen. Dit duerde ongeveer twee minuten, waerin het zich als het ware in een vurigen straal oploste, die in de hoogte verdween en aen 't verschynsel een einde maekte. Den volgenden dag vertoonde het zich in Nassanbeuern, met dit onderscheid, dat in eene hevige stormvlaeg, vergezeld van sneeuw, by de spits van den kerktoren een bliksemstraal insloeg, zonder eenige schade aen te rigten of zonder iets te verzenden, met achterlating van een rooden gloed, die het geheele kruis om vatte en uitdoofde in de gedaente van een kometsteert. Te Gennah stond des avonds de met koper gedekte toren als in vollen gloed, terwyl te gelyker tyd de dry uitstekende punten en de voet van het kruis in electrisch vuer schitterden, hetwelk zich te midden eener felle sneeuwbui vertoonde als vier vurige bollen. Dit verschynsel duerde ongeveer 29 minuten.

— Een inwooner van Liernu, die over eenigen tyd, met vrouw en kinderen naer Amerika is vertrokken en zich aldaer te Green-Bay (Wisconsin) had gevestigd, schryft dat men hem tegen wil en dank soldaet heeft gemaekt, en dat al de mannen, van 18 tot 43 jaren oud, moeten loten. Nog dry andere persoonen van Liernu zyn insgelyks moeten soldaet worden.

Het is goed dergelyke zaken te doen kennen, ten einde onze landgenooten van de zucht naer landverhuizing te genezen.

Politieke verrekyker.

De telegraef van Warschau en St. Petersburg blyft voortdurend zwygen van de operatiën tegen den opstand. Integendeel blykt er uit depechen van Krakau en Breslau, dat de achterblyvers, welke tot hiertoe in afzonderlyke benden opereerden, zich te samen scharen en beginnen kleine legers te vormen, welke van wapenen en krygsvoorraed voorzien zyn.

Twee kleine steden, Olkusz en Tomaszow, zouden door hen ingenomen zyn; te Olygence zouden zy de Russen verslagen hebben; eindelyk hunne voornaemste krygsmagt, ongeveer 6000 man uitmakende, zou te Crentschaw byeen getrokken zyn. Wy denken dat die gedeeltelyk behaelde zegepralen, slechts de worsteling zonder wezentlyk voordeel voor Polen zullen verlengen; doch dezelven bewyzen welke diepe vertakkingen de beweging in het land heeft.

In Napels zyn, op deze twee laetste jaren, ruim zeven duizend burgers zonder regtsgeding door den kop geschoten; duizenden en duizenden zyn in vuile gevangenissen opeengestapeld; het land is verwoest, de armoede ten top, het misnoegen algemeen. Napels is ook van zynen koning, Frans II, eene katholieken Bourbon, ontslagen!

In de aenstaende week zullen weêr vier oorlogschepen met troepen en oorlogsbehoeften uit Cherburg naer Mexico vertrekken; dezer dagen zy ook weder 10 miljoen francs naer Vera Cruz gezonden. Het aenschaffen van muilezels en de 1800 man peerdenvolk van Marquez, die thans met den generael Berthier van Jalapa naer Puebla zyn opgerukt, vorderen namelyk ongeloofelyk hooge sommen, hoewel de generael hoe eerder zoo beter van die ruitery zou wenschen ontslagen te zyn. De voorboede van generael Forey, onder bevel van generael Douay, had by de afzending der jongste berigten, Orizaba verlaten en een deel der Mexikaensche kavalery by Acacuncho verslagen.

De nationale vergadering van Griekenland heeft met eenparige stemmen de dekreten goedgekeurd behelzende vervalverklaring van koning Otto. De troon van Griekenland open verklaerd zynde, is prins Alfred van Engeland tot koning der Grieken uitgeroepen Hy is gekozen geworden met 230,000 stemmen. Men weet dat de prins niet aenveerdt noch aenveerden kan.

Men heeft tydingen uit *New-York* van den 24 january: de opper-generael Burnside heeft den 20 january eene proklamatie aen zyn leger uitgevaerdigd, aenkondigende dat het zich nogmaels tegen over den vyand zal gaen bevinden.

De opper-bevelhebber zegt tevens, dat de gevechten welke in Noord-Carolina plaets hebben gehad, de Zuiderlyken verzwakt en verdeeld hebben op de Rappahannock. en dat nu de oogenblik gunstig is, om den opstand den doodslag toe te brengen.

Italië.

MEETING TE NAPELS.

Men meldt uit Napels, onder dagteekening 31 january dat de gedeputeerde Ricciardi, door middel van uitgeleurde plakkaerten, eene groote meeting heeft byeengeroepen, welke tot manifestatie moet dienen, ten voordeele van de kommissie der baenstroopery en van andere tegenwoordig hangende kwestiën.

Dewyl het volk, in weerwil van de wet de nieuwe munt weigert, maekt de overheid toebereidselen om beslissende maetregelen te nemen.

De kommissie der baenstroopery is te Avellino aengekomen. Dewyl de volksmenigte *Leve Garibaldi!* riep, heeft generael Sistori vermeend eene aenspraek tot hetzelve te moeten rigten; hy herinnerde, dat hy de medegezel van Garibaldi was geweest; doch dat de kreet *Leve Garibaldi!* niet van den kreet: *Leve Victor-Emmanuël!* kon afgescheiden worden.

De Generael Sistori werd luidruchtig toegejuicht.

In dezelfde meeting, onder het voorzitterschap van M. Ricciardi gehouden, heeft men beraedslaegd, over de kwestie der baenstroopery en besloten twee petitiën naer het parlement te zenden; de eene dier petitiën vraegt de vorming van vrywilligerskorpsen voor de uitroeijing der baenstroopery en de andere eischt de daerstelling van een persoonlyken taks op te leggen aen de gemeenten, welke schuilplaetsen aen de baenstroopers verleend hebben. De rust werd niet gestoord.

Naby het meir van Pesola, in Basilicata, hebben de troepen eene bende baenstroopers aengetast en 14 hunner gedood. Negen anderen werden gekwetst en er zyn verscheidene krygsgevangenen in de magt der soldaten gebleven.

De rente is aen 70-75.

Men leest in de *Patrie*:

Men schryft ons uit Munchen, op eene stellige wyze, dat het vertrek der koningin van Napels naer Roomen, in de laetste dagen van meert bepaeld is, op zulke wyze dat zy er met de paeschfeesten zal aenkomen.

De koningin, welke, gelyk men weet, het klooster van Augsburg heeft verlaten, bewoont op dit oogenblik met hare familie het kasteel Biederstein, aen de poorten van Munchen zelve gelegen: dit kasteel is het verblyf haers vaders, den hertog Max van Beijeren.

Sinds lang heeft men niets meer gehoord over de gezondheid van Garibaldi; een zyner geneesheeren breekt nu dit stilzwygen om de vrienden gerust te stellen. M. Basile zegt dat, daer de tegenwoordigheid van geleërden by Garibaldi onnoodig is geworden, zy hem den 21 laetstleden verlaten hebben. De generael is wel, maer loopt uit voorzorg nog op krukken. Binnen veertien dagen, voegt hy er by, zal Garibaldi echter weder te peerd kunnen zitten.

Engeland.

DE VERWORGERS.

De *Daily News* meldt, dat het de mannen niet alleen zyn welke zich te Londen aen verworging overleveren; zekere miss Selby is het slagtoffer geweest eener pooging tot verworging, door twee vrouwen op haer gepleegd.

Dezer dagen werd miss Selby in Marylebone door twee vrouwen aengesproken, welke na haer vele komplimenten en gelukwenschen gedaen te hebben, haer eindelyk wat drinkgeld vroegen. Wat drinken de arme vrouwen te Londen? Het water der *drinking fountains*? Somtyds, doch zelden; zy geven de voorkeur aen *gin* of rhum, als hare beurs dit toelaet.

Miss Selby, door medelyden getroffen, deed die beide ongelukkige vrouwen, welke versterking schenen noodig te hebben, een weinig rhum voordienen. De bedelaressen waren niet voldaen, door het bekomen van zes pences rhum; zy wilden dat miss Selby, met haer dronk; doch miss Selby is niet gewoon te drinken, en slechts uit menschlieyendheid was zy de taveerne binnengetreden; zy weigerde dus met de beide vrouwen te drinken, betaelde en ging heen.

De bedelaressen volgden miss Selby en toen de gelegenheid haer gunstig toescheen, vatteden zy in eene eenzame straet bare weldoenster by den hals.

Tetwyl de eene poogde miss Selby te verworgen, doorzocht de andere ellendelinge de zakken van het jonge meisje en ontnam haer eene beurs, welke 4 ponden sterling en 14 shillings bevatte. Toen zy miss Selby, welke door de verworging het bewustzyn verloren had, tegen den muer van een huis hadden uitgestrekt, namen de beide diefeggen met haren buit de vlugt.

Polen.

Posen, 3 february.

Door eene proklamatie van den militairen gouverneur en den president der provincie uitgeveerdigd, worden de inwooners aengeraden op hunne hoede te zyn, tegen elke regtstreeksche deelneming aen den opstand, dewyl dezelve tot eene veroordeeling voor hoog verraed zou kunnen aenleiding geven.

—

Lemberg, 2 february.

Een zeker getal jongelingen was van hier naer Polen vertrokken. Een veertigtal derzelve zyn hier teruggebragt; het grootste gedeelte hunner behoort tot de werkende klas.

Insgelyks heeft men hier een rytuig met wapenen aengeslagen.

—

Lemberg, 3 february

Een berigt der policie zegt, dat er sedert eenige dagen rekruten worden aengewerfd om aen den poolschen opstand deel te nemen. Het berigt voegt er by, dat vele persoonen, waeronder er gewapende zyn, Lemberg verlaten hebben, en dat die akten overeenkomstig het strafwetboek zullen vervolgd worden

—

St-Petersburg, 3 february.

Men leest in het *Journal de Saint-Pétersbourg*:

« Uit voorzorg maetregel heeft men de nachttreinen van Wilna naer Warschau afgeschaft. De dienst zal slechts met den dag verrigt worden. »

RAEDSEL.

Van 's konings hof, tot in des herders hut,
Word ik gezien; geen wonder, wyl myn nut,
Van ryk en arm wordt dag aen dag vernomen,
Word ik misbruikt, dan ben ik zeer te schromen,
Veel menschen zyn daerdoor in 't graf gelegd;
Verkeerd gespeld, dan wordt gy onderregt,
Wie of in d' ark, den zondvloed is ontkomen.

—

Het antwoord op het laetste raedsel is een *vingerhoed*.

BURGERLYKEN STAND DER STAD TONGEREN,

van den 30 january tot den 6 february 1863.

Geboorten 6. — 4 jongens, 2 meisjes.

Huwelyken 2. — Tusschen: Simon-Josef Ploegmans, weduwenaer van Maria-Sylvia Hennequin, controleur der belastingen, geboren te Meir (Antwerpen), 44 jaren, en Emma-Eleonora Diederen, zonder beroep, 20 jaren.

Jacobus Van Istendael, parapluiemaker, geboren te Vucht, 26 jaren, en Maria-Josefina Remy, kramerse, geboren te Roermond, 21 jaren.

Sterftens 5. — 1 man, 1 vrouw, 1 jongen, 0 meisjes.

Hendrik Gerrits, weduwenaer van Aldegondis Neys, echtgenoot van Anna Weyers, 76 jaren.

Barbara Lambrechts, echtgenoote van Hendrik Jeurgen, huishoudster, geboren te Bilsen, 53 jaren.

1 doodgeboren kind.

HANDELSBERIGTEN.

TONGEREN, den 5 february.

Tarwe, *froment*, de zak van 103 kilos.		fr.	27 00	af 0-25
Rogge, *seigle*,	» 94 »	»	19 50	
Gerst, *orge*,	» »	»	19 00	
Spelt, *épeautre*,	een mud	»	22-50	af 0-50
Haver, *avoine*,	de 75 kilos.	»	11-75	
Brood, *pain*.	den kilo.	»	0,20	af 0-01
Boter, *beurre*, halven kilo.		fr.	1-12 tot 1-15	
Eijeren, *œufs*, de 26		»	1-50	op 0-10
Witte aerdappelen, *pommes de terre blanches*, 100 k.		fr.	4-50	af 0-25
Roode »	*rouges*.	»	» 5-75	op 0-25
Osse tongen, *langues de bœuf*		»	» 6-00	op 0-25
Hooi, *foin*,	de 1000 kilos.	fr.	63 00	af 2 00
Strooi, *paille*,	»	»	38-00	

HASSELT, den 6 february.

Tarwe, *froment*, de 100 kilos,	fr.	26-30	op 0-00
Rogge, *seigle*, »	»	20 00	af 0-20
Gerst, *orge*, »	»	21-60	op 0-10
Haver, *avoine*, »	»	14-20	af 0-00
Genever, *genièvre*	»	75 00	op 0-00

SINT-TRUIDEN, den 4 february.

Tarwe, *froment*, de 100 kil.	fr.	26-69	op 0-00
Rogge, *seigle*, »	»	20-47	af 0-00
Haver, *avoine*, »	»	16-00	af 0-00
Gerst, *orge*, »	»	20-21	af 0-00

TIENEN, den 6 february.

Tarwe, *froment*, de 100 kilos.	fr.	26-78	af 0-18
Rogge, *seigle*, »	»	19-80	af 0-45
Haver, *avoine*, »	»	14 60	op 0-10
Gerst, *orge*, »	»	22-50	
Boekweit, *sarrasin*, »	»	16-73	

LEUVEN, den 6 february.

Tarwe, *froment*, 100 kil.	fr.	27-37 tot 27-90	af 0-00
Rogge, *seigle*, »	»	19-30 tot 00-00	af 0-00
Boekweit, *sarrasin*,	»	18 06	af 0-00
Haver *avoine* »	»	14 92	af 0-00
Gerst, *orge*, »	»	19-96	af 0-00
Koolzaed, *colza*, »	»	32-00	op 0-00
Koolzaed olie, *huile de colza*, 100 liters	»	116-81	af 1-62
Gezuiverde, *épurée*,	»	121-81	af 1-62
Lynolie, *huile de lin*,	»	104-40	op 0-30

LIKEUREN VAN ALLE SOORT

aen 80 centiemen den liter.

GOEDE BORDEAUX-WYN

aen 1 frank de flesch en er boven.

By L. Vranckx, apotheker, in de Maestrichterstraet te Tongeren.

KANTOOR VAN DEN NOTARIS

Van Ormelingen, te Tongeren.

Publieke verkooping

VAN

BEESTEN EN LABEURGETUIG

Dingsdag en woensdag, 17 en 18 february 1863, telkens om 9 uren 's morgens, ten sterfhuize van M. den burgemeester Bellefontaine te Sluizen, zal de notaris VAN ORMELINGEN van Tongeren, publiek ter rekwisitie der kinderen verkoopen, al het labeurgetuig bestaende in:

12 goede labeurpaerden waeronder 4 sterke ruinen van 2 à 7 jaren, 5 merriën van 2 à 5 jaren waeronder 3 volgaende, 3 veulens van een jaer waeronder eene merrie en twee hengsten.

10 volgaende koeijen en 4 vaersen van een jaer.

2 karren, 1 wagen, 1 slagkar, 3 ploegen, 4 eggen waeronder een yzeren, 1 snybank, wanmolen, enz.

Alle paerds- labeur- en schuergetuig en alle huismeubelen zonder uitzondering.

ORDE VAN VERKOOP:

Den eersten dag zal men verkoopen de paerden, karren, paerdsgetuig en eenige huismeubelen.

Den tweeden dag de koeijen en de overige meubels.

Op krediet mits goede borg gekend van den notaris.

Publieke verkoopingen

VAN PAERDEN, KOEYEN

EN AKKERGETUIG,

TE LAUW.

De notaris VAN ORMELINGEN van Tongeren, zal publiek verkoopen, elken dag om 9 uren 's morgens:

1° Zaterdag 28 february 1863, ten huize der kinderen van wylen Denis Germis van Lauw:

4 paerden waeronder eene volgaende merrie van 10 jaren, eene van 4 jaren, een ruin van 5 jaren en eenen van 2 jaren.

7 volgaende koeijen, 2 vaersen.

2 karren met breede raden, waervan eene geheel nieuwe, 3 ploegen, eene wel, 2 eggen, hakkist, wanmolen, en eene kwantiteit huismeubelen.

2° Woensdag 4 maert, ten huize der gebroeders Gerard en Daniel Van Ormelingen te Lauw, ter oorzake van ophouding van landbouw:

3 paerden, waeronder eene merrie van 5 jaren, eene dito van 3 jaren.

7 koeijen waervan 3 volgaende en eene vaers.

2 wagens, 2 karren met breede raden, 2 ploegen, 2 eggen, 1 wel, hakkist en alle paerdsgetuig, eene kwantiteit tonnen en vaten en eenige huismeubelen.

Alles op krediet mits bekende borg.

STUDIE VAN DEN

Notaris Vrindts, te Tongeren.

VERKOOP

VAN

PAERDEN, VEE,

LABEURGETUIG

EN MEUBELEN,

UIT OORZAEK VAN OPHOUDING VAN LANDBOUW.

Donderdag 12 february 1863, te 9 uren 's morgens zal de notaris VRINDTS, ter rekwisitie van den heer François Claikens, in deszelfs wooning gestaen in de Hasseltsche straet te Tongeren, publiek verkoopen:

4 schoone labeurpaerden, waeronder eenen ruin van 3 jaren en eenen van 4 jaren; eene merrie van 8 en eene dito van 12 jaren; laetsgemelde paerden dienstig voor zware werken.

5 volgaende koeijen en een kalf van hollandsche ras.

2 volgaende zeugen gecroiseerde ras.

4 karren; eene van 11 centimeters; eene met smalle vellingen; eene slagkar en eene huifkar.

Ploegen, egge, dikke wel, paerds en schuergetuig, ryzadel en toom, azynpers, kuipen, hangkasten, stoelen, tafels, twee staende horlogiën, een dubbel jagtgeweer, tin, koper, porcelein en verscheidene andere huismeubelen.

Voor de groote objekten op lang crediet mits goeden en solvabelen borg.

---

in het huis, waer het flauw schemerende schynsel zich verloor in het duistere dak.

— Wat ik zeg! hernam Tom, als wy op die oudn zolderbindten klommen, dan zouden wy in de andere kamer kunnen zien. Wacht, houd myne pistool even vast, tot ik er op ben. Wat ik zeg! dan kan ik ze op myn gemak doodschieten.

— Om 's hemels wil, Tom! wees toch bedachtzaem, riep ik, laet my eerst zien of het dezelfde man wel is.

— Kom er dan ook op, zegde Tom, die nu schrylings op een der hooldbindten zat en my zyne hand toestak om my in het klimmen te helpen.

Wy waren nu beiden met den bovenrand van den tusschenmuer gelyk, en hadden maer even ons hoofd voorover te steken om de naestby gelegene kamer geheel te kunnen overzien. Het was een akelig armoedig verblyf. Er stond eene kleine ronde tafel en twee oude stoelen, maer alles droeg het kenmerk van de uiterste kommer en ellende zonder vuer of voedsel, hulp of troost.

Aen de tafel zat eene vrouw, zoo het scheen ongevoelig voor de koude in een boek te lezen. De dunne keers die zy stil had aengestoken, was nauwelyks voldoende om eenig licht te verspreiden over de gelaetstrekken en het figuer der lezeres, of de tafel aen welke zy zat. Het waren bleeke en vermagerde gelaetstrekken, maer zy was nog jong en schoon; althans zoo kwam zy my voor, misschien was het slechts de vreemde geheimzinnige toestand van het oogenblik, die my voor haer zoo veel belang inboezemde. Hare kleeding was zeer armoedig, en de digt om hare schouders getrokken shal, was meer geschikt om haer gebrek aen andere kleêren te doen blyken dan te verbergen.

Eeusklaps kwam er aen het andere eind der kamer een man uit de duisternis te voorschyn. Tom vatte zyne pistool nog steviger aen, en spande den haen, terwyl hy met zynen duim zelfs het geringste gedruisch wist te beletten. De man bleef in de deur staen, als nog onzeker, of hy al dan niet wilde binnen komen. Hy staerde eene geruime poos naer de vrouw, dio steeds door zat te lezen, en trad toen zwygend vooruit. Zy hoorde zyne stappen, hief haer hoofd op en zag hem aen zonder een woord te spreken. Zulk een bleek kommervol gelaet had ik nooit in myn leven gezien.

— Wy gaen morgen, zegde hy; zoo als ik verwacht had, heb ik eenig geld ontvangen.

Hier legde hy drie goudstukken voor haer op de tafel. Zy sprak geen woord, maer bleef hem met open mond aenstaren.

— Wat ik zeg! Tom, dat is het geld. Is het ook de man?

— Ik weet het niet, voor dat ik eerst zyne oogen gezien heb.

Inmiddels ging het gesprek beneden ons voort.

— Ik heb deze goudstukken van eenen vriend geleend, vervolgde de man, als wilde hy hare op hem gevestigde blikken beantwoorden. Ik heb ze van eenen vriend, zeg ik u. Ik had er meer kunnen krygen, maer verlangde niet meer dan dry. Zy zyn genoeg om ons zoo ver te brengen als Liverpool. Als wy daer eenmael zyn, dan is onze overtogt naer de West verzekerd, en zyn wy eens in de West, dan is de wereld voor ons. Ik kan werken, Mary, wy zyn jong; hier is voor een arm mensch geen vooruitzigt, maer naer Amerika kunnen wy gaen met de beste verwachting.

— En met een goed geweten? zegde de vrouw, fluisterend als Lady Macbeth.

De man zweeg stil. Eindelyk scheen hy boos te worden dat zy hem zoo strak aenzag.

— Waerom ziet gy my toch zoo aen! riep hy. Ik zeg u dat wy morgen vertrekken.

— En het geld? zegde de vrouw.

— Dat zal ik den vriend die het my geleend heeft, terug zenden, van het eerste loon dat ik verdien. Ik heb er maer dry genomen, uit vrees dat het hem binderen mog my meer te leenen.

— Ik moet dien vriend zelve zien, sprak Mary, eer ik het geld aenraek.

— Wat ik zeg! is het de man? vroeg Tom op nieuw.

— St! zegde ik, laet ons hooren.

— Ik herkende eenen vriend van my in een der klerken by de Melfield bank. Ik geef u myn woord, dat ik het geld van hem gekregen heb.

— Hy bekend reeds, zegde Tom, wy moeten hem met eenen sprong overrompelen. Heb ik ooit zoo'n leelyken gauwdief gezien!

— En met deze som, vervolgde de man, moeten wy zien te doen wat wy kunnen. Zy zal ons uit den bitteren nood helpen die ons overkomen is. Gy weet, Mary, dat ik de waerheid spreek; alleen door myn te groot vertrouwen in een verraderlyken vriend. Ik kan u niet zien honger lyden. Ik kan het niet langer aenzien dat ons arm kind, uit ons vorige betere huis verjaegd, hier op eene handvol stroo ligt, in eenen hoek van eenen stal als deze. Ik kan het niet, ik mag het niet langer dulden, ging hy voort, en zyne woorden werden heviger en hertstogtelyker. Wat het my ook kosten mag, ik zal uw het verbeteren en u meer kans geven op onafhankelykheid.

— Ook op rust en zielevrede? hernam Mary O. William, ik moet u zeggen, welken vreeselyken angst myn hert in dezen akeligen nacht, gedurende uwe afwezigheid heeft doorgestaen. Ik heb gelezen en gebeden, en by den Hemel troost gezocht. O William, geef dat geld aen uwen vriend terug, ik zeg niets van het leenen, maer neemt het weg; ik kan het niet aenzien. Laet ons liever honger lyden, laet ons sterven als het zyn moet; maer neem dat geld weg.

Tom Rudple bragt stil den haen van zyne pistool in de rust, en streek met de mouw van zynen frak over zyne oogen.

— Laet ons vertrouwen, William, ging de vrouw voort, en wy zullen nog uitkomst vinden. Het is eene bittere koude, voegde zy er by. Er is geene hoop voor ons zigtbaer, maer op dezen tyd van het jaer kan ik niet geheel vertwyfelen. Deze schuer is niet armer dan de stal te Bethlehem, waer ik den geheelen avond van las.

Op dit oogenblik begonnen de klokken van den ouden kerktoren te luiden. Het galmde zoo naby en zoo sterk, dat de balken waer wy op zaten trilden, en 't heele huis dreunde van het doordringende gebom.

— Hoor! riep de man verschrikt, wat is dat?

— Het is kersmismorgen, antwoordde de vrouw. Ach William, met welk eene geheel andere stemming moesten wy hem begroeten, met welk een geheel anderen geest hebben wy hem niet menigmael in gelukkiger dagen verwelkomd.

Hy luisterde eenige oogenblikken naer het klokkengelui. Toen zonk hy op de knien en legde zyn hoofd op haren schoot. Alles was roerlooze stilte, behalve het kersmismuziek.

— Wat ik zeg! sprak Tom, ik denk aen het feestelyk lied dat wy op dit uer altyd zongen in myns vaders huis. Laet ons heengaen. Ik zou die menschen niet willen stooren, voor geene duizend goudstukken.

Met het afklimmen maekten wy eenig gedruisch, zoodat de man opzag. De vrouw, geheel in haer gebed verdiept, merkte er niets van. Myn hoofd was juist even boven den muer. Onze oogen ontmoetten elkander. Het waren dezelfde die my by het schieten uit de chees zoo wild hadden aengestaerd. Wy gingen met afklimmen voort. De man stond stil van zyne knien op en legde den vinger op den mond. Toen wy beneden aen den trap gekomen waren stond hy ons aen de deur op te wachten.

— Niet in *haer* byzyn, zegde hy. Ik zou haer zoo geerne willen sparen, indien ik kon. Ik ben schuldig aen den roof, maer ik had u geen leed willen doen. De pistool ging af, zoodra ik er de hand aen sloeg. Om Gods wil, maek haer voorzigtig met de zaek bekend, als gy my hebt weggebragt!

— Wat ik zeg! sprak Tom, wiens bloeddorstige plannen thans geheel verdwenen waren. het gebeurde met pistool was myne overyling, en alles was hier eene overyling. Kom by ons op het kantoor overmorgen, dan — wat ik zeg! — van den scherpen wind kryg ik water in myne oogen — dan zullen wy u meer geld zien te leenen.

De klokken weêrgalmen steeds in de heldere nachtlucht.

Wy gingen naer de chees terug, en onze rid naer huis was de genoegelykste dien wy ooit samen gemaekt hadden.